

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 2509
Warszawa, 30 kwietnia 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33a regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie ustanowienia roku 2027 Rokiem Nauki.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy panią posłankę Aleksandrę Leo.

(-) Izabela Bodnar; (-) Elżbieta Burkiewicz; (-) Żaneta Cwalina-Śliwowska; (-) Sławomir Ćwik; (-) Paulina Hennig-Kłoska; (-) Rafał Kasprzyk; (-) Rafał Komarewicz; (-) Aleksandra Leo; (-) Barbara Okuła; (-) Barbara Oliwiecka; (-) Ryszard Petru; (-) Norbert Pietrykowski; (-) Marcin Skonieczka; (-) Mirosław Suchoń; (-) Ewa Szymanowska.

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ... 2026 r.

w sprawie ustanowienia roku 2027 Rokiem Nauki

W 2027 roku przypada 160. rocznica urodzin polskiej uczonej Marii Skłodowskiej-Curie – jednej z najwybitniejszych postaci w historii nauki światowej, dwukrotnej laureatki Nagrody Nobla, której dorobek naukowy na trwałe zmienił oblicze współczesnej fizyki i chemii.

Maria Skłodowska-Curie urodziła się w Warszawie w 1867 roku.

W wieku 24 lat wyjechała do Paryża, by rozpocząć studia na Sorbonie, ponieważ w tamtych czasach kobiety nie mogły studiować na ziemiach polskich. W 1895 roku wyszła za mąż za francuskiego fizyka Piotra Curie. Otrzymała wówczas francuskie obywatelstwo. Swoje dzieci uczyła polskiego. Żyjąc na emigracji, utrzymywała z rodzinnymi stronami ścisły kontakt.

Maria Skłodowska-Curie była jedną z pierwszych kobiet studiujących nauki ścisłe na Sorbonie, a także pierwszą kobietą, która uzyskała stopień doktora fizyki oraz została wykładowczynią tej prestiżowej uczelni.

Była pionierką badań nad promieniotwórczością – pojęciem, które sama wprowadziła do nauki. Wraz ze swoim mężem, Piotrem Curie, odkryła dwa nowe pierwiastki chemiczne: polon i rad, przyczyniając się do przełomowego rozwoju badań nad strukturą materii.

Za wybitne osiągnięcia otrzymała Nagrodę Nobla w dziedzinie fizyki w 1903 roku oraz w dziedzinie chemii w 1911 roku. Była pierwszą osobą, która zdobyła Nagrodę Nobla dwukrotnie, oraz jedyną, która otrzymała ją w dwóch różnych dziedzinach nauk przyrodniczych – fizyce i chemii.

Jej odkrycia zapoczątkowały rozwój nowych dziedzin nauki, takich jak radiochemia i radiologia, oraz stworzyły podstawy dla współczesnej diagnostyki i terapii nowotworowej. W czasie I wojny światowej zorganizowała Francuską Wojskową Służbę Radiologiczną, przyczyniając się do ratowania życia tysięcy rannych żołnierzy.

Mimo wieloletniego pobytu we Francji utrzymywała ścisłe związki z Polską. Wspierała rozwój polskiej nauki, współpracowała z krajowymi środowiskami naukowymi, a z jej inicjatywy powstał Instytut Radowy w Warszawie, któremu przekazała pierwszy gram radu. Jej działalność przyczyniła się do rozwoju badań jądrowych w Polsce.

Maria Skłodowska-Curie zmarła 4 lipca 1934 roku we Francji. W 1995 roku jej szczątki zostały przeniesione do paryskiego Panteonu, gdzie spoczęła jako pierwsza osoba nieurodzona we Francji w ten sposób wyróżniona.

Postać Marii Skłodowskiej-Curie pozostaje symbolem determinacji, niezależności intelektualnej oraz przełamywania barier społecznych, w tym ograniczeń, z jakimi mierzyły się kobiety w nauce. Jej życie i osiągnięcia stanowią inspirację dla kolejnych pokoleń badaczy i badaczek.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, uznając wyjątkowe znaczenie dorobku Marii Skłodowskiej-Curie oraz rolę nauki w rozwoju cywilizacyjnym, społecznym i gospodarczym, ustanawia rok 2027 Rokiem Nauki.

Celem Roku Nauki będzie podkreślenie znaczenia badań naukowych i innowacji dla rozwoju państwa, promocja edukacji opartej na wiedzy oraz popularyzacja osiągnięć polskiej i światowej nauki. Rok ten powinien sprzyjać współpracy środowisk naukowych, edukacyjnych i społeczno-gospodarczych, a także zwiększeniu zainteresowania nauką wśród dzieci i młodzieży.

Rok 2027 powinien stać się impulsem do wzmacniania roli nauki w życiu publicznym, w szczególności poprzez wspieranie rozwoju młodych naukowców oraz budowanie prestiżu działalności naukowej.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża przekonanie, że ustanowienie roku 2027 Rokiem Nauki przyczyni się do rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy oraz zwiększenia konkurencyjności Polski na arenie międzynarodowej.

UZASADNIENIE

W 2027 roku przypada 160. rocznica urodzin Marii Skłodowskiej-Curie – jednej z najwybitniejszych uczonych w historii świata, której dorobek naukowy wywarł fundamentalny wpływ na rozwój fizyki, chemii i medycyny.

Maria Skłodowska-Curie była pionierką badań nad promieniotwórczością i współtwórczynią nowoczesnej nauki. Jej odkrycia stworzyły podstawy dla rozwoju fizyki jądrowej, radiochemii i radiologii oraz umożliwiły rozwój nowoczesnej diagnostyki i terapii chorób nowotworowych.

Jej osiągnięcia miały również charakter przełomowy w wymiarze społecznym. Była pierwszą kobietą uhonorowaną Nagrodą Nobla oraz pierwszą osobą, która otrzymała ją dwukrotnie w dwóch różnych dziedzinach nauk przyrodniczych. Jako pierwsza kobieta objęła stanowisko profesora na Sorbonie, przełamując bariery obecności kobiet w nauce.

W czasie I wojny światowej organizowała mobilne pracownie radiologiczne, które przyczyniły się do ratowania życia rannych żołnierzy. Jej działalność stanowi przykład wykorzystania nauki w służbie społeczeństwu.

Uczona utrzymywała silne więzi z Polską, wspierając rozwój krajowego środowiska naukowego. Z jej inicjatywy powstał Instytut Radowy w Warszawie, a wielu polskich naukowców zdobywało doświadczenie w jej pracowni.

Dorobek Marii Skłodowskiej-Curie pozostaje aktualny również współcześnie, a jego znaczenie obejmuje wiele dziedzin życia, od medycyny po nowoczesne technologie.

Współczesne wyzwania cywilizacyjne wymagają silnego zaplecza naukowego i innowacyjnego. Nauka stanowi fundament rozwoju państwa oraz budowania społeczeństwa opartego na wiedzy.

Ustanowienie roku 2027 Rokiem Nauki będzie impulsem do promowania edukacji, wspierania młodych naukowców oraz wzmacniania współpracy między nauką a gospodarką.